

Požarna varnost v večstanovanjskih stavbah

(priporočila za upravnike)

Skladno s Stanovanjskim zakonom upravniki v večstanovanjskih stavbah izvajate naloge rednega upravljanja, med katere spadajo posli obratovanja in vzdrževanja večstanovanjske stavbe. Mednje spada tudi sklepanje in izvrševanje poslov, ki so potrebni za zagotavljanje in ohranjanje pogojev za varstvo pred požarom. Obseg nalog, vezanih na varstvo pred požarom, določajo predpisi s področja varstva pred požarom.

Sistem varstva pred požarom ureja [Zakon o varstvu pred požarom](#). Na njegovi podlagi so izdani podzakonski predpisi, ki podrobneje določajo posamezne vsebine:

- Pravilnik o požarnem redu (izdelava požarnega reda, požarnega načrta in načrta evakuacije),
- Pravilnik o usposabljanju in pooblastilih za izvajanje ukrepov varstva pred požarom (izvajanje ukrepov varstva pred požarom, ki obsegajo organiziranje in izvajanje usposabljanja za varstvo pred požarom, izdelavo požarnega reda, požarnega načrta in načrta evakuacije, izvajanje drugih ukrepov varstva pred požarom),
- Pravilnik o izbiri in namestitvi gasilnih aparatov (izbira in namestitvev gasilnikov),
- Pravilnik o minimalnih tehničnih in drugih pogojih za vzdrževanje ročnih in prevoznih gasilnih aparatov (pregledovanje in vzdrževanje gasilnikov),
- Pravilnik o nadzoru vgrajenih sistemov aktivne požarne zaščite (sistemi aktivne požarne zaščite),
- Pravilnik o preizkušanju hidrantnih omrežij,
- Pravilnik o požarnem varovanju,
- Pravilnik o metodologiji za ugotavljanje ocene požarne ogroženosti.

Na zboru lastnikov ali na praktičnem usposabljanju za izvajanje evakuacije iz večstanovanjskih stavb, za katere je treba izdelati načrt evakuacije, lahko stanovalcem predstavite področje varstva pred požarom.

Oprema, sredstva in naprave za varstvo pred požarom

- Stanovalcem povejte, kateri oprema, sredstva in naprave za varstvo pred požarom so nameščeni v stavbi.
- Pokažite jih in kratko opišite njihov namen.
- Opozorite jih, da jih ne smejo poškodovati in da morajo biti dostopni.
- Povejte jim, katere gorljive snovi lahko gasijo s posameznimi gasilniki (preglednica Razredi požara).
- Organizirate lahko prikaze gašenja z gasilnikom.
- Priporočate lahko, da gasilnike namestijo tudi v stanovanje.
- Predstavite tudi druga sredstva za gašenje začetnih požarov, ki jih lahko najdejo v gospodinjstvu (kuhinjska pokrovka, požarna odeja, vedro z vodo in podobno).
- Izvedete lahko tudi druge aktivnosti.

Skupni prostori

- Stanovalce opozorite, da v skupnih prostorih (stopnišča, hodniki, kolesarnice, sušilnice, skupne kleti in podobno) ne kopičijo škatel, pohištva, papirja, koles in drugih

predmetov, še posebno ne vnetljivih snovi. Skupne prostore je treba uporabljati skladno z njihovo namembnostjo.

- Predstavite jim načrtovane ukrepe varstva pred požarom, določene v požarnem redu, ki so predpisani za podzemne garaže.
- Opozorite jih, kaj morajo upoštevati pri polnjenju električnih vozil.
- Izvedete lahko tudi druge aktivnosti.

Zunanje površine

- Skupaj s stanovalci si oglejte, kje so predvidene površine za gasilce, in preverite, če so proste.
- Skupaj s stanovalci si oglejte, kje so hidranti (nadtalni in podtalni).
- Opozorite jih na nepravilno parkirana vozila in druge ovire.
- Če je treba, odstranite morebitne ovire na površinah za gasilce in ob hidrantih.
- Izvedete lahko tudi druge aktivnosti.

Požarni red, požarni načrt

- Stanovalcem predstavite naloge in odgovornosti ter ukrepe varstva pred požarom, ki so določeni v požarnem redu.
- Povejte jim, da so kratka navodila za ravnanje ob požaru zapisana na izvlečku požarnega reda, in pokažite, kje je nameščen.
- Pripravite navodila za posameznika.
- Če je za stavbo izdelan požarni načrt, stanovalcem lahko to poveste. Povejte jim tudi, da ga hrani gasilska enota, ki opravlja javno gasilsko službo na območju stavbe.
- Izvedete lahko tudi druge aktivnosti.

(Lastniki ali uporabniki objektov morajo določiti požarni red, ki vsebuje organizacijo varstva pred požarom, ukrepe varstva pred požarom, ki jih zahtevajo delovne in bivalne razmere, navodila za ravnanje v primeru požara, način usposabljanja. Za izdelavo lahko pooblastijo upravnika.)

(Navodila za posameznike se izdelajo za osebe, ki v objektu začasno ali stalno stanujejo ali bivajo kot stanovalci, hotelski gostje, oskrbovanci ali zaradi drugih razlogov oziroma v objektu občasno opravljajo storitvene ali druge dejavnosti, ki lahko povzročijo požar. Navodila morajo biti prilagojena posameznim ciljnim skupinam in nenehno posodabljana. Vsebujejo organizacijo varstva pred požarom, vključno z nalogami in odgovornostmi, preventivne ukrepe in postopke za preprečevanje nastanka požara, postopke in naloge v primeru požara ter postopke in naloge po požaru. Osebe, ki v objektu začasno ali stalno stanujejo oziroma v objektu občasno opravljajo storitvene ali druge dejavnosti, ki lahko povzročijo požar, morajo dobiti svoj izvod navodila za skupino, ki ji pripadajo.)

(Požarni načrt je treba izdelati za večstanovanjske stavbe, v katerih obstaja najmanj srednja požarna ogroženost, oziroma za stavbe, v katerih je lahko hkrati več kot 100 ljudi. Požarni načrt se izroči gasilski enoti, ki opravlja javno gasilsko službo na območju stavbe.)

Načrt evakuacije, evakuacija

- Če je za stavbo izdelan načrt evakuacije, ga predstavite stanovalcem.
- Predstavite jim znake, s katerimi sta označena evakuacijska pot in zbirno mesto.
- Povejte jim, kje je predvideno zbirno mesto.
- Skupaj s stanovalci pojdite po evakuacijski poti na zbirno mesto.

- Opomnite jih, da mora biti evakuacijska pot prosta in prehodna, in povejte, zakaj je to pomembno.
- Če so na evakuacijski poti ovire (pohišstvo, kolesa, čevlji, vozički, škatle in podobno), se s stanovalci dogovorite, da jih odstranijo.
- Predstavite jim mogoče scenarije ob požaru in povejte, kdaj se je treba evakuirati in kdaj je bolje ostati v stanovanju.
- Povejte jim, kako poteka evakuacija in na kaj morajo biti pozorni.
- Seznanite jih, kako naj ravnajo, ko se ne morejo evakuirati in ostanejo v stanovanju.
- Če v stavbi živijo tudi starejše osebe, gluhe in naglušne, slepe in slabovidne, gluhoslepe ter gibalno ovirane osebe, se dogovorite, kakšno pomoč bodo potrebovale ob evakuaciji in kdo jim bo pomagal.
- Ogledate si lahko didaktične filme o evakuaciji Evakuacija.
- Izvedete lahko tudi druge aktivnosti.

(Načrt evakuacije je treba izdelati za večstanovanjske stavbe, v katerih obstaja najmanj srednja požarna ogroženost, oziroma za stavbe, v katerih je lahko hkrati več kot 100 ljudi. Načrt evakuacije mora biti izobešen na vidnem mestu. Praktično usposabljanje za izvajanje evakuacije iz večstanovanjskih stavb, za katere je treba izdelati načrt evakuacije, je treba organizirati najmanj enkrat na leto.)

Preventivni ukrepi

Uprava RS za zaščito in reševanje je pripravila gradiva s preventivnimi ukrepi, ki so namenjena različnim ciljnim skupinam (širša javnost, otroci, starostniki, osebe s posebnimi potrebami). V televizijske spote in didaktične filme o evakuaciji je vključen tolmač slovenskega znakovnega jezika. Informacija o klicu na številko 112 je prirejena v brajico.

Gradiva v fizični obliki (zgibanke, plakate, didaktične igre), ki jih lahko uporabite pri svojih aktivnostih, dobite na eni od trinajstih [izpostav Uprave RS za zaščito in reševanje](#).

Gluhe in naglušne, slepe in slabovidne, gluhoslepe ter gibalno ovirane osebe

- Če v stavbi živijo tudi gluhe in naglušne, slepe in slabovidne, gluhoslepe ter gibalno ovirane osebe, prilagodite usposabljanje tudi njim. Z njimi in stanovalci se uskladite, kdo bo ob požaru komu pomagal in na kakšen način.

Otroci

- Pripravite in razdelite lahko vsebine za otroke.
- Starše opozorite, na kaj naj bodo pozorni, če so otroci sami doma.

Klic na številko 112

- Stanovalce seznanite s številko 112.
- Povejte jim, kdaj lahko nanjo pokličejo, kaj naj povedo.
- Predstavite jim mogoče načine klicanja na številko.

Besedilo je nastalo leta 2019 v projektu Oktober - mesec požarne varnosti.

Vir:

Napotki so pripravljene na podlagi določb predpisov in standardov ter priporočil in drugih vsebin, objavljenih na spletnih straneh ministrstev, služb, organizacij in podobno:

- Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje,
- Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za zdravje, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- NFPA,
- READY.